

Afdeling	: F&C - Financiën	Raadsvoorstel: DJ-2387718
Naam opsteller voorstel	: Hein Aalders (0495-575509)	Zaaknummer: 2143772
Portefeuillehouder	: dr. T.J.J. (Thomas) van Gemert	Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Wijziging gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW).

Voorstel

Het college van burgemeester en wethouders overeenkomstig artikel 61 van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te verlenen tot het wijzigen van de Gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen.

Inleiding

Per 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen in werking getreden. Deze wijziging heeft als voornaamste doel om de democratische legitimatie van de gemeenschappelijke regelingen te versterken. Dit geschiedt via een versterking van de kader stellende en controlerende rollen van de gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van waterschappen.

In de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft de wetgever nieuwe instrumenten gecreëerd die de gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van de waterschappen in een betere informatiepositie moeten brengen en hiermee de betrokkenheid van deze organen te vergroten. Deze nieuwe instrumenten moeten voor 1 juli 2024 in iedere gemeenschappelijke regeling zijn geïmplementeerd. Op alle gemeenschappelijke regelingen waaraan het college deelneemt, rust dus een gelijke verplichting.

Nu op alle gemeenschappelijke regelingen een gelijke verplichting rust, waarbij geldt dat alle verplichte wijzigingen vrijwel uniform kunnen worden doorgevoerd, is het initiatief ontstaan vanuit een groot aantal gemeenschappelijke regelingen in de provincie Limburg om hierin gezamenlijk op te trekken. Zij hebben daarbij Boels Zanders Advocaten en het advies bureau Cooperación gevraagd om als juridisch adviseur op te treden en om het besluitvormings- en wijzigingstraject op inhoud te begeleiden.

Bij besluit van 25 oktober 2023 heeft uw raad besloten geen zienswijze in te dienen ten aanzien van het ontwerpbesluit van het college over de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen per 1 juli 2024.

Nu volgt de volgende stap in het proces om tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling te komen, namelijk het formele verzoek aan de gemeenteraad om toestemming om de gemeenschappelijke regeling te wijzigen.

Relatie tot de strategische visie

Niet van toepassing.

Effect

Niet van toepassing.

Doel

Verbeteren van de democratische legitimatie van de gemeenschappelijke regelingen.

Argumenten

1. De 31 Limburgse gemeenteraden, provinciale staten van Limburg en het algemeen bestuur van het Waterschap Limburg hebben besloten omtrent het al dan niet indienen van zienswijzen op de wijzigingsvoorstellen.

Door een aantal gemeenteraden zijn zienswijzen naar voren gebracht.

De zienswijzen hebben met name betrekking op:

1. zienswijzen;
2. Inspraak;
3. Evaluatie;
4. Aanlevertermijn begroting,

Ad.1

25 gemeenteraden hebben zich uitgesproken voor het overnemen van het voorstel zoals voorbereid door de raadsledenwerkgroep Noord-Limburg en uitgewerkt in de legal opinion. Zes gemeenteraden, waaronder de gemeenteraad van Weert, provinciale staten Limburg en het algemeen bestuur van het waterschap Limburg hebben geen vergelijkbare zienswijze aangenomen. Gelet op de overgrote meerderheid wordt voorgesteld om het voorstel van de raadsledenwerkgroep Noord-Limburg, zoals uitgewerkt in de legal opinion, over te nemen in alle gemeenschappelijke regelingen.

Ad. 2

25 gemeenteraden hebben zich uitgesproken voor het overnemen van het voorstel zoals voorbereid door de raadsledenwerkgroep Noord-Limburg en uitgewerkt in de legal opinion. Zes gemeenteraden, waaronder de gemeenteraad van Weert, provinciale staten Limburg en het algemeen bestuur van het waterschap Limburg hebben geen vergelijkbare zienswijze aangenomen. Gelet op de overgrote meerderheid wordt voorgesteld om het voorstel van de raadsledenwerkgroep Noord-Limburg, zoals uitgewerkt in de legal opinion, over te nemen in alle gemeenschappelijke regelingen.

Ad. 3

Op dit onderdeel is er een ander beeld. 17 gemeenteraden hebben zich uitgesproken voor het overnemen van het voorstel zoals voorbereid door de raadsledenwerkgroep Noord-Limburg en uitgewerkt in de legal opinion. Dat komt er op neer dat twee deelnemers van een gemeenschappelijke regeling al kunnen vragen om een evaluatie, waarna het dagelijks bestuur een onderzoeksvoorstel moet doen.

Acht gemeenteraden, waaronder de gemeenteraad van Weert, provinciale staten Limburg en het algemeen bestuur van het waterschap Limburg hebben zich uitgesproken voor het oorspronkelijke voorstel, waarbij het algemeen bestuur in meerderheid beslist of een evaluatie moet plaatsvinden, waarna het dagelijks bestuur een onderzoeksvoorstel doet. Een gemeenteraad heeft zich uitgesproken voor een evaluatie wanneer een kwart van de deelnemers hierom vraagt, maar in elk geval eens in de zes jaren. Zes gemeenteraden hebben zich uitgesproken voor een periodieke evaluatie eens per vijf jaren.

Voor de grotere gemeenschappelijke regelingen (meer dan 15 deelnemers), waaronder ook de BsGW, is het advies dit niet over te nemen. Dit zou ertoe leiden dat een dergelijke gemeenschappelijke regeling constant onderworpen kan worden aan evaluaties, bijvoorbeeld wanneer twee gemeenten het niet eens zijn met een door de overgrote meerderheid gekozen route. Daarom wordt geadviseerd om deze regeling een keer in de vijf jaar te evalueren.

Ad. 4

In de gemeenschappelijke regeling wordt verwerkt dat de ontwerpbegroting voor 30 april aan de gemeenteraden wordt verzonden.

Van enkele gemeenteraden, van Beesel en Peel en Maas, zijn aanvullende zienswijzen ontvangen, specifiek voor BsGW. Deze zienswijzen hebben betrekking op de volgende onderwerpen:

1. Verankering werkafspraken en termijnen voor aanleveren kadernota;
2. inzet raadsadviescommissie;
3. Uitwerking actieve informatieplicht;
4. Verankering delegatie/mandaat.

Er wordt geadviseerd deze voorstellen niet in de regeling op te nemen.

2. De volgende fase voordat het college kan besluiten tot een wijziging van de gemeenschappelijke regeling is het verlenen van toestemming voor de wijziging door de gemeenteraad.

Dit is geregeld in artikel 61 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

De toestemming kan door uw raad slechts worden geweigerd wegens 'strijd met het recht' of 'het algemeen belang'. Van strijd met het recht is sprake als de gemeenschappelijke regeling in strijd is met (hoger) geschreven of ongeschreven recht. Van strijd met het algemeen belang kan bijvoorbeeld sprake zijn als regeling onvoldoende rechtszeker is of als de mogelijke financiële gevolgen van het voorstel voor de gemeente onvoldoende ondervangen zijn.

Geen van beide situaties zijn in deze aan de orde.

Kanttekeningen en risico's

Het onthouden van toestemming door de gemeenteraad heeft tot gevolg dat de voorgestelde wijziging in zijn geheel niet plaatsvindt. Alle met de wijziging geïntroduceerde instrumenten ter versterking van de positie van de gemeenteraad worden dan niet doorgevoerd.

Financiële gevolgen

Er zijn geen financiële of personele gevolgen verbonden aan dit voorstel. Er zijn wel juridische gevolgen.

Participatie

Voordat de wijzigingsvoorstellen in de gemeenschappelijke regelingen zijn verwerkt en aan de algemene besturen worden aangeboden, is daar een uitgebreid participatietraject aan vooraf gegaan. Zo hebben er voorbereidende sessies met de raadsgriffies, coördinerend juristen, gemeentesecretarissen, raads- en collegeleden plaatsgevonden. Na de zienswijzeprocedure bij de gemeenteraden is er wederom een uitgebreid memo opgesteld dat dient ter toelichting op de ingebrachte zienswijzen.

Communicatie

Niet van toepassing.

Planning

1. Toestemming: de gemeenteraden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het waterschap dienen aan hun colleges (dan wel dagelijks bestuur) toestemming te verlenen om met de wijziging in te stemmen.
2. Collegebesluit: tot slot dient het college voor 1 juli 2024 een besluit te nemen met betrekking tot de wijziging.

Evaluatie

Niet van toepassing.

Bijlage(n)

1. de geconsolideerde versie van de ontwerpregeling;
2. de geconsolideerde versie waarin de wijzigingen zichtbaar zijn;
3. reactienota zienswijze d.d. 22 november 2023;
4. reactienota zienswijzen, specifiek voor BsGW.

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Weert,

secretaris,	de burgemeester,
A.M.A. Vrijenhoek	mr. R.J.H. Vlecken

Nummer raadsvoorstel: DJ-2387718

Advies raadscommissie

Dit wordt gevuld door de griffie na de behandeling in de raadscommissie.

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 maart 2024

besluit:

Het college van burgemeester en wethouders overeenkomstig artikel 61 van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te verlenen tot het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 10 april 2024.

De griffier,	De voorzitter,
mr. M.H.R.M. Wolfs-Corten	mr. R.J.H. Vlecken